

ConTRIOlogy

Odhalit v každé písni syrovou esenci emocí, narušit zavedené struktury, precizně tvarovat a postupně budovat jedinečné momenty napětí a překvapení s bohatou zvukovou paletou. Právě to se daří ConTRIOlogy, které na svém debutovém albu *Minulo* (Ma Records, 2024), ve spolupráci s multiinstrumentalistou Tomášem Vtípilem, zpracovává dílo Leoše Janáčka *Moravská lidová poezie v písních*.

ConTRIOlogy, tedy trojice Jana Vondrů (zpěv, elektronika), Žaneta Vítová (akordeon, harmonium, zpěv) a Michal Grombiřík (cimbál, zpěv) spojuje lidové nápěvy s vlastním kompozičním přístupem. Jednotlivé kompozice zachovávají jednoduchost a přirozenost lidových písní, kterými prostupuje silný prvek improvizace a zvukovosti. Celým pásmem citlivě proniká elektronika Tomáše Vtípila, který se do díla zapojil aranžérsky i hrou na housle, trumpetu, perkuse, ale také preparovanou baskytaru či lasturu.

„Ve zvuku hledáme různé barvy, používáme preparaci nástrojů, rozšířené techniky. Velká část skladeb vznikla z improvizace, která tam má dosud velký prostor. Někdy si z písně vezmeme jen melodii, někdy se inspirováme klavírním doprovodem, jindy ji zahrajeme tak jak je napsaná nebo pozměníme rytmus, či celou melodii. Téměř všude zůstává text, i když také ne vždy. Elektronika byla dodělána až ex post ve studiu, takže i pro nás byl celkový zvuk nahrávky velkým překvapením. Tomáš má neuvěřitelný cit pro to, umocnit energii a naturel písně a nepřeválcovat ji. Přemýšleli jsme, zda používat názvy písní, jaké jsou ve sbírce písní, ale nakonec jsme se rozhodli, že použijeme názvy tak, jak písním sami říkáme. Většinou tedy první slova.“ Popisují přístup k Janáčkově materiálu sami hudebníci.

ConTRIOlogy se v obsazení cimbál, akordeon a zpěv zaměřuje na interpretaci soudobé klasické hudby a improvizaci. Trio vzniklo na podzim roku 2016 v prostředí brněnské Janáčkovy akademie múzických umění s jasným cílem vytvářet příležitosti pro vznik nových skladeb. Díky svému nástrojovému obsazení a využívání rozšířených interpretačních technik propůjčuje skladbám jedinečné témbrové a zvukové možnosti, a to jak těm z nastupující generace, tak i těm etablovaným jakou jsou Petr Graham, Daniel Skála, Ondřej Kyas, Michal Wróblewski, Ian Mikyska, Radim Hanousek, Jiří Lukeš a další.

Kromě běžných koncertů se prezentovali na Mezinárodním festivalu slovanské hudby, Showcasu klasické hudby nebo festivalu Alternativa.

Album v MP3 a WAV ke stažení: https://bit.ly/EPK_Contriology_Minulo

Multilink streamovacích platforem: share.amuse.io/album/contriology-minulo

YouTube: www.youtube.com/watch?v=5EOB7dD8nww

Další odkazy:

www.facebook.com/contriology

janavondru.com/contriology

marecords.bandcamp.com/album/minulo

Z médií:

Velký objev loňského roku. Čerpají z Janáčkova cyklu Moravská lidová poezie v písních, ale jen určitými a někdy jen drobnými prvky. Na ty úlomky improvizují (zpěv, akordeon, cimbál) a při zapojení Tomáše Vtípila se výsledný zvuk posouvá i do žánrů typu drone.

Vrchol desky: Zpěvulenka.

Dan Sywala, Česká jazzová sklizeň

Fúze lecčeho zdaleka ne-minulého, nepominutelného a ne-míjeného.

Tomáš S. Polívka, Česká jazzová sklizeň

Čtveřice protagonistů na albu jasně ukázala, že léta probraný lidových moravských sbírek je stále možné originálně a invenčně uchopit, aniž by měl posluchač pocit, že podobnou interpretaci slyšel.

Český rozhlas Vltava

Folklór tedy není jen otázkou či připomenutím minulosti, stále se vyvíjí. V tomto světle se pak deska *Minulo* zdá jako logické pokračování od věkého procesu jeho aktualizace.

A zachycuje přímo aktualizaci samotnou – skladby v sobě nesou stopy zřetelně směřující k výchozím bodům, ale současně jsou nepřeslechnutelně přešlapávány elektronikou. Dialog dvou světů dlouho nebyl tak působivý a podmanivý.

Kryštof Kočtář, Full Moon magazine, hodnocení 85 %

Všech deset písní inspirovaných lidovými moravskými písněmi, jež sesbíral Leoš Janáček, je mistrně ochuceno nejen elektronickým kořením Tomáše Vtípila, ale též zvukem jeho houslí, trubky, preparované baskytary, lastury (!) a perkusí. To vše činí z této vzrušující kombinace folklóru autorského kompozičního vkladu a improvizace jednu z nejzásadnějších tuzemských experimentálních nahrávek letošního roku! Na posluchače se řine barevně i emocionálně bohatá směs syrového folklórního výraziva, elektroakustických ruchů evokujících například i musique concrète, zvukových mystérií, minimalismu, ambientních i akordeonových dronů a zpěvu jímavého i drásavého.

Jan Hocek, Jazzport.cz

Právě onen důraz na ticho a staticnost atmosféry, v kontrastu s něžnými melodiemi tradicionálů, vokály, akustickými nástroji, ale tu a tam i avantgardně nervními výboji, tvoří základní poznávací znamení jak skandinávské jazzové avantgardy, tak i alba *Minulo*. Celkově dvakrát podtrženou pastorální atmosféru jednou tvoří zcela tradiční akustické hraní (*Po zahrádce*), jindy naopak výrazné Vtipilovy elektronické ruchy a šumy (*Ej Janku*). Většinou se ale oba proudy plynule prolínají a alespoň v mých uších podtrhují jakési posluchačské vytržení do prostoru, kam se běžné každodenní problémy nemají možnost propasírovat. Navíc jejich experimenty nepostrádají citlivost, která z *Minulo* dělá uvěřitelně niternou výpověď. Gratulace!

Pavel Zelinka, Hodnocení 85 %, Frontman.cz

Album *Minulo* kombinuje lidové nápěvy, improvizaci a bohaté zvukové plochy s elektronickými prvky. Trio ConTRIOlogy tvoří Jana Vondru, Žaneta Vítová a Michal Grombiřík. Společně spojují tradiční a současný přístup, zatímco Tomáš Vtípil v roli producenta přidává aranžérské vstupy a různé nástroje. ConTRIOlogy zdůrazňují význam soudobé hudby a usilují o její větší prostor na koncertních pódii vedle historických skladeb.

Milan Tesař, Radio Proglas

Dala by se tu hledat paralela s freejazzovými hudebníky, kteří někdy citují fragmenty známých standardů, aby se posluchač měl občas čeho chytit; ovšem z těch původních melodií většinou zůstávají jen trosky. Na albu najdeme řadu opravdu zajímavých a novátorských pasáží.

Jaroslav Riedel, Harmonie

Všech deset písní inspirovaných lidovými moravskými písněmi, jež sesbíral Leoš Janáček, je mistrně ochuceno nejen elektronickým kořením Tomáše Vtípila, ale též zvukem jeho houslí, trubky, preparované baskytary, lastury (!) a perkusí. To vše činí z této vzrušující kombinace folklóru autorského kompozičního vkladu a improvizace jednu z nejzásadnějších tuzemských experimentálních nahrávek letošního roku! Na posluchače se řine barevně i emocionálně bohatá směs syrového folklórního výraziva, elektroakustických ruchů evokujících například i musique concrète, zvukových mystérií, minimalismu, ambientních i akordeonových dronů a zpěvu jímavého i drásavého.

Jan Hocek, Jazzport.cz

Nakonec záleží jen na tom, s jakým citem a s jakou invencí tvůrci předlohu uchopí. Trio interpretů soudobé hudby i experimentálního jazzu mělo citu pro míru i invence dostatek. Předlohy nepřepínají, rozvíjejí je intuitivně, bez křeče, bez experimentu pro experiment. Ctí práci s motivem, ale zároveň, kde jim improvizací instinkt velí, nebrzdí fantazii, mění frázování, tempa i melodie a soud obohacují prvky nečekanými. Leč nerušivými. Totéž platí pro Tomáše Vtípila. Dodatečně přidanou elektronikou spíš příjemně mlží, než atakuje, věnuje se i preparované baskytaře, trubce a houslím. Leoš J., sám novátor, by jistě proti osobitému vnímání hudebníků neprotestoval.

Tomáš S. Polívka, Kulturní magazín Uni